

Tarybos išvados dėl Kongo Demokratinės Respublikos

1. Europos Sąjunga yra labai susirūpinusi dėl politinės padėties Kongo Demokratinėje Respublikoje (KDR). Ji griežtai smerkia žiauraus smurto veiksmus, įvykdytus 2016 m. rugsėjo 19–20 d., visų pirma Kinšasoje. Dėl šių veiksmų KDR atsidūrė dar didesnėje aklavietėje po to, kai per Konstitucijoje nustatytus terminus rinkėjai negavo kvietimo balsuoti prezidento rinkimuose, kurie turi būti surengti. Šiuo atžvilgiu ES primena savo 2016 m. gegužės 23 d. išvadas ir pakartoja, kad už rinkimų organizavimą pirmiausia yra atsakingos KDR valdžios institucijos.
2. Politinė krizė KDR gali būti išspręsta tik visiems subjektams viešai ir aiškiai įsipareigojus laikytis galiojančios Konstitucijos, visų pirma kiek tai susiję su prezidento įgaliojimų apribojimu, taip pat pradėjus išsamų, įtraukų, nešališką ir skaidrų dialogą. Tai turėtų sudaryti galimybę, vadovaujantis Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliucija 2277, kuo greičiau 2017 metais surengti prezidento ir parlamento rinkimus. Jei iki dabartinės prezidento kadencijos pabaigos nebus pasiektas išankstinis susitarimas dėl rinkimų tvarkaraščio, ES turės apsvarstyti tokios padėties poveikį jos santykiams su KDR vyriausybe.
3. Kinšasoje vedamas dialogas, kuriame tarpininkauja Afrikos Sąjunga ir kurį, kaip paramos grupės narė, remia ES, per ateinančias savaites turėtų sudaryti sąlygas pradėti naują įtrauktesnio politinio proceso etapą. Iki gruodžio 19 d. turės būti nustatyta, kaip bus organizuojamas pereinamasis laikotarpis iki rinkimų. ES pabrėžia, kad šią padėtį būtina skubiai spręsti, ir jog svarbu, kad šiame procese dalyvautų visos didžiosios politinės grupės bei pilietinė visuomenė, kuriai priklauso Kongo episkopalinė konferencija. Ji ragina daugumos ir opozicijos atstovus ieškoti būtinų kompromisų, grindžiamų labai plačiu bendru visuomenės pritarimu.
4. Kad būtų sudarytos palankios sąlygos dialogui ir rinkimų rengimui, vyriausybė turi aiškiai įsipareigoti užtikrinti pagarbą žmogaus teisėms ir teisinės valstybės principų laikymąsi ir visiškai liautis manipuliuoti teisingumo sistema. ES ragina išlaisvinti visus politinius kalinius ir nutraukti politiškai motyvuotus baudžiamuosius procesus prieš opozicijos ir pilietinės visuomenės atstovus, taip pat reabilituoti asmenis, nukentėjusius dėl politizuotų nuosprendžių. Taikių manifestacijų uždraudimas, bauginimo ir persekiojimo veiksmai opozicijos, pilietinės visuomenės ir žiniasklaidos atstovų atžvilgiu trukdo pasirengti taikiam perėjimui prie demokratijos. Tokiame kontekste ES negali užtikrinti savo dalyvavimo naujose policijos ir teisingumo reformų programose. ES ragina MONUSCO, atsižvelgiant į jos įgaliojimus piliečių apsaugos srityje ir turimas priemones bei pajėgumus, veikti tokiu būdu, kad būtų pasiektas atgrasomasis poveikis, ir prašo valdžios institucijų visapusiškai bendradarbiauti įgyvendinant 33-ioje Žmogaus teisių tarybos sesijoje priimtą rezoliuciją.
5. Tai, kad po rugsėjo 19–20 d. įvykių buvo suimta labai daug asmenų, kelia didelį susirūpinimą dėl teisinių procedūrų laikymosi ir dėl ketinimų garantuoti nepriklausomą teisingumo sistemą. ES skatina visus subjektus, tiek valdžios institucijas, tiek opozicijos atstovus, nenaudoti smurto. Ji primena, kad saugumo pajėgoms tenka itin didelė atsakomybė už viešosios tvarkos palaikymą visapusiškai užtikrinant pagrindinių laisvių laikymąsi. Nepriklausomas tyrimas turėtų sudaryti sąlygas greitai nustatyti visus atsakingus asmenis. MONUSCO ir JT Jungtinis žmogaus teisių biuras (UNJHRO) KDR turi turėti galimybę be kliūčių užfiksuoti įvykius. ES taip pat atkreipė dėmesį į 2016 m. rugsėjo 23 d. Tarptautinio baudžiamojo teismo prokuroro pranešimą, kuriame jis pareiškė itin atidžiai stebintis padėtį vietoje.
6. ES pakartoja savo didelį susirūpinimą dėl padėties šalies rytinėje dalyje, visų pirma Benyje. Šiame kontekste ES primena Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliuciją 2293, kuria nustatyta JT ribojamųjų priemonių, taikomų asmenims ir subjektams, atsakingiems už šurkščius žmogaus teisių pažeidimus, sistema.
7. Atsižvelgdama į nestabilumo pavojų šalyje ir jo keliamą grėsmę visam regionui, ES yra visiškai pasirengusi imtis veiksmų. Valstybės narės susitaria, kad nuo šiol būtina derinti jų požiūrį į visų išdavimą diplomatinį ar tarnybinių pasų turėtojams. ES panaudos visas turimas priemones, be kita ko, taikys ribojamąsias priemones asmenims, kurie atsakingi už šurkščius žmogaus teisių pažeidimus, kursto smurtą arba kurie kliudytų išspręsti krizę visuotiniu sutarimu, taikiai bei gerbiant Kongo žmonių siekį išrinkti savo atstovus. Taryba prašo vyriausiąjį įgaliotinį inicijuoti darbą šioje srityje.
8. ES primena pastaraisiais metais įdėtas savo dideles pastangas siekiant padėti šaliai bei patvirtina esanti pasirengusi jas intensyvuoti, pakartodama savo 2016 m. birželio 2 d. prašymą vyriausybei kuo skubiau pradėti politinį dialogą aukščiausiu lygmeniu, vadovaujantis Kotonu susitarimo 8 straipsniu. Ji yra pasirengusi suteikti paramą, įskaitant finansinę paramą, skaidriam rinkimų procesui, grindžiamam įtraukiu politiniu susitarimu ir aiškiu suinteresuotųjų subjektų sutartu tvarkaraščiu, ir su sąlyga, kad bus įvykdytos visos Konstitucijoje ir Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliucijoje 2277 nustatytos sąlygos. Atsižvelgdama į tai, ES kaip paramos grupės narė toliau remia šį procesą ir glaudžiai bendradarbiaus su partneriais, visų pirma Afrikos partneriais. Ji palankiai vertina dideles regiono pastangas siekiant suderinti pozicijas, visų pirma kitame aukščiausiojo lygio susitikime KDR klausimu, kurį Luandoje rengia Tarptautinė konferencija dėl Didžiųjų ežerų regiono, Jungtinės Tautos ir Afrikos Sąjunga, taip pat Pietų Afrikos vystymosi bendrijos (PAVB) šalių ministrų susitikime.

Press office - General Secretariat of the Council of the EU

Rue de la Loi 175 - B-1048 BRUSSELS - Tel.: +32 (0)2 281 6319

press@consilium.europa.eu - www.consilium.europa.eu/press